

Latweefchu Awises.

Ar augstas Geweschanas = Cummissiones sianu un nowehleschanu.

Nr. 33. Zeitortdeena 14ta Augusta 1830.

Telgawa 13ta Augusta.

Lihds 7tu Augusta pee Nihgas obsta 781 fuggi
bij abraukuschi im 708 isgahjusch.

Brihnischliga at greefchana no
gre hku = zella.

Kaspars, gohdigu wezzaku behrns, dsihwoja
ar sawu mahti pehz tehwa mirschanas masā
preefschpilsfehtā Wahzemimē, itt noschklits no lee-
las pilsschetas. Kluski im deewabihjigi schi nab-
baga atraitne schē pelnijahs fuhri un gruhti ar
sawu rohku=darbu tik dauds, ka skohlas=naudu
par sawi weenigu dehlu warretu aismakfaht, jo
ta gribbeja wimnu gudri un few par gohdu audsi-
naht. Tapehz ta katru grassi pee mallas likka,
patti daschu truhkumu zeedama, lai tik mihlam
behrnam ne truhktu derrigas grahmatas, waij-
dsigs apgehrbs, im makfa preefsch skohlmeistera.
Gan Kasparsch bija mahte klausigs, un mah-
zijahs skohla neapnidams, ta ka schi ar drohschi-
bu warreja zerreht, us preefschdeinenahm gohdu
un preeku pee fawa dehla peedishwoht. Igi gan
tas labbi gahje, bet no 14ta gadda Kaspars at-
stahje sawu labbu prahstu, us to ween dohmdams,
bes puhleschanas gudrs im baggats tapt.
Tapehz skohla un wiffas labbas mahzibas esfahke
tam reebtees, un deenu un nakti tam prahstā stah-
weja, us zittu mallu eet, kur pehz winna mah-
nu=dohmahm gattawa maise mutte friht. Winsch
daschfahrt no mahtes bija dsirdejjs, ka tam bag-
gats tehwa brahlis zittā leelā pilsschetas dsihwo-
joht. Pee ta aiseet winsch turreja par lehstu lee-
tu, jo, ta fazija winsch us fewim, 30 juhdes,
tas nau ne kas!zik ahtri es ar sawahm jaunahm
kahjahm tur noskreeschu! Maudas man irr, jo
tas püssdahlders, ko krista mahte svehtkös man

schinkoja, wehl dsihws kabbatā, un zellu gan
isprassifchu, jo mehle mutte. Bet mahtei ne
teikschu ne ko, schà nelaidihs. Isdsirdihs gan,
kad pee tehwabrahla aissgahjis tai pirmu grah-
matu atrakstifchu. Kahds tad tai preeks buhs!
Ta sawā multibā isdohmajis kahdā rihtā itt agri
peezhlees apgehribjabs, itt lehni pa durwin aiss-
eet, bes zella=mäses, bes zella=grahmatas, tik-
kai sawu püssdahlderi kabbatā, zeredams ar tik
dauds naudas püss pasauli pahrstaigaht. Wehl
deena ne bij aufusi, ka jau labbu gabbalu pa leel-
zellu gahjis un daschu fahdschu un daschu froh-
gu palaidis. Bet nu arr eegribbejabs lohti
ehst, un jau tezzeht fahze, tikai kahdu frohgu
jeb schenki pafnehg. Par nelaimi schē bija lee-
la starpa, Kamehr eeraudsija, pehz ka jau sem
tihkoja, un nu ar aschakeem fohleem steidsahs,
sawā firdi dohmadams, frohdsineekam doht,
ko ween prassa, ja tikai tam kahdu gahrdū
maltiti preefschā zels, ka jaunu spehku zaur to
eekrahtohs, jo no tahs aplamas tezzechanas winsch
lohti bija issalzis un isslahpis. Tadehl frohga
eenahjis drohschā balfi frohdsineekam prassa: woi
warru par makfu labbu maltiti dabbuh? Kapehz
ne? schis atprassija un baggatu fundinu eeks
winna mannidams, labprahit usnesse zeppeschus
un pihragus, fwestu un feeru, ahbolus un dahr-
gu wihsu un brangu allu. No wiffa ta muhsu
Kasparsch baudija, wiffs tam isfalkuscham pee
firds gahja, un pilnigi pee=ehdis, un arri druf-
zin no wihsa eesillis, atkal ar drohschu balfi pras-
sa: kas man schē jamakfa? 6 pimberi, fazija
frohdsineeks; un lai arri Kaspars par to fatruh-
kahs, ka no wiffas winna mantas nu jau 3 dat-
kas nohst bija, tad tomehr ne wahrdinu ne fazija
un fauna pehz sawu püssdahlderi no kabbatas
iswilka, itt ka tur wehl simts buhtu atlifikuschi,
un to lepni us galdu mesdams, fazija: schē is-

dohdeet 2 pimberus. Schohs dabbujis leek zep-puri galvâ, atwaddahs, un azzim redsoht wehl-lepns, bet fluffâ firdi itt pasemmigs, muhsu Kasparis atkal aiseet. Jau lehnaki sohlus spere, jau ruhpigas dohmas brihscham zur galvu-schahwahs, jau few waiza: woi tu arri labbi-darri, scho zettu tahlak eedams, woi nebuhtu-labbak, us mahjahn greestees, mahti peeluhg-tees, un no jauna tikkuchi skohlâ mahzitees, ka-meir ar gohdu islaists tohpi? Bet ne, atbildejatas neapdohmigs prahts, jau tik tahli us preef-schu effi derwees, ka kauns buhtu atpakkal gree-stees, fur mahjâs nahkoht wissi tew issmeetu. Tahlak! tahlak! pats ussauzahs, jo aschaki soh-lus sperdams, un ta gahja muhsu Kasparisch jo drohscihi tahlak, kameir prett wakkaru no istahlenes jahjaimu saldatu-pulku eerauga, un no ta bihdamees, fruhindâ paslehpjahs, kas par laimi zeltmalla bija. Tê atrohn eemichtu stiggi, un pa to tahlak eet, schkisdams, ka ta gan atkal ar leelzettu fatezzehs. Bet kas dohs? Schi stiga-arveen wairak no leelzella atdewahs, pa lab-bu rohku wairak wilfdamees. Wakkars mettehs, un faule sem bija noreetejusi, kad Kasparis no mescha islihdis, purwmalla atraddahs, fur ne us preef-schu, ne us pakkali, ne zefch, ne stiga, bet uhdens ween tikkai redsams bija. Ko nu dar-riht? Ur leelahn mohkahn un isbailehm, us preef-schu ar rohkahm taustidams, useet pee ween-nas fidmallas dambja; preezigs, ka nu winna isbailes beigfees, un tomeir drebbedams, woi staiguli usnems, woi ne, tas tik ilgi flaudsina pee durvim, kameir pats melderis tahs atver. Schurp un turp waizadams, un tam aschi azzis ffattidams, woi ne kahdu blehdi appafsch sawu-juntu ne eewedd, tas winnu eelaisch, schohs wahrdus fazzidams: Deewos tew gohdigu gihni-devis, es tapehz mehgimadams, woi tam warr-ustireht, tew ir nepashstamu gribbu usnemt un mahjas-veetu doht. Ewerdis to apsehdina, pil-nigi pameelo, un beidoht filtâ kambari pee krahf-nes weetu taifa. Schi muhsu staigulis drihs maiga meegâ friht, bet nafts-widdi no bailiga sapna trauzehts, azzis atverr un eerauga, ka mehnestinsch itt gaifchi spihd, ta ka wissu skaidri-warreja redseht, kas kambari nolikts bija. Schi

bija lahdes, skappi, frehslî, gultas un daschadas leetas, ka jau pee turriga wihra. Kaspars wiss-apfahrt azzis mett, sawâ fluffâ firdi dohma-dams: tam tik dauds mantas, un tew ne kas; ne mantas, ne nauda! Ur fo tu heigsi to tahlu zel-lu, kas tew jast-ga? Schis baggats wihrs ne sumahit ne sum, kas truhkums irr, un ne manniht ne mannitu, kad ir schè no kambara fo panemtu. Bet fo nentu, kas man buhtu derrigs un weegli aishnessams? Nu wehl reisi azzis apfahrt mes-dams un mekledams, eerauga brangu selta kab-batas=pulksteni, kas skapja gallâ bija peekahrts. No preeka par scho atrastu mantu tam firds tik pat ahtri puksteja, ka pulkstena widdus-pusse. Ur kahrigahm azzim to wehl reisi apskatta, roh-fa swerr, pee ausum leek, un tad — ka no Deewa atstahts — bes apdohmaschanas ahtri ee-bahsch asoti. Jau sawu tarbu, fo pagalwê bija nolizzis usnem, ahtri apgehrbjahs, un taifahs prehjam eet, pa lohgu iskahpdams, fo itt lehti no eefschypusses atskruh-weht warreja. Jau roh-fu pee sfruhwes peelidams, patlabban blehschuzettu eet gribbeja, tad tam, ka no Deewa engela fuhtitas, schihs dohmas prahta schahwehs: Alpreibis zilweks, fo tu gribbi darriht! Tu gribbi sawu labbudarritaju apsagt un laupiht par to, ka tas tew nafts-tumisibâ mihligi usnehme, tew ehdinaja, dsirdinaja, sawam gohdigam gihnjam ustizzedams, tew tur apguldinaja, fur dauds labbas leetas bija nolikts. Tu nepatezigs, nelahgas zilweks gribbi winnu par to apsagt, un ka kakkis no ballochku-lakta sleppeni aismuki? — We, tu nejehga, tu blehdis, tu nepatezigs zil-weks! Eij fur tew kahjas ness, tu ne effi wehrt appafsch gohda-wihra pajunta weemi azzumirkli wehl stahweht! Ta isplaundams un few paschu nonizzinadams, tudal pa lohgu iskahpj, bet pa-preef-schu to pulksteni atkal pee tahs paschas nag-las peekahre, fur bija nonehmis, un ar frihtagabbalim, fo us lohga atradde, pahri pateizi-bas-wahrdus us galbu usrafstija, lai gohdigs melderis tohs rihtâ laffitu, un ta ne brihnotohs, fur winna weefis palizzis. Nu ar weeglahm kahjahn ahra isnahzis, azzis us plaschu debbesi pazehlis, zellös mettees Deewam pateiz, kas to no leelas apgheskhanas schehligi pasargajis,

weegla firdi us preefchu dohdahs, ne sinnadams, kà atkal us leelzeltu ustift, fo naftst-tumfiba bija pasauudejis. Pa masu schauru zellini, kas no sudmattahm garr' purwja wilkahs wiisch tadehl arween tezzeja dohmadams, tatschu weenreis to ihstu zellu useet. Naftst paroiffam negribbeja beigtees, un par nelaimi wehl mahkuli zehlehs, to gaifchu mehnëß apflehp. Jau bishstahs atkal malbitees; bet ne taht no zettallas bija mas preschu apaudsis kalmisch; tè apnehimhs us-kahpt, lihds gaifmai atpuhfdamees fehdeht, un tad labbi apfattitees, kur nu buhfschoht dohtees. Ta dohmahts, ta darrihts! Kalmnâ uskahpis, zeeti peekuffis, mugguru pee gluddi aptehsta kohka atspeesdams, apsehdahs un oissnaude. Deewrs sinn zik ilgi tur snaudis, no rihta-wehsuma moh-dinahs zellahs, rohsahs, sawas azzis apfahrt mett eesihmetees, kur effoht un kur jaeiyoht, ir to weetu wehl labbi apfattata, kur tik maigi gullejis, rohku pee ta notehsta kohka peelizzis us augschu skattahs, bet, — ak mannu fuhru deeniu! ak schehligs Deewrs! fo eerauga? Tas gluddi aptehstais kohks, pee ka sawu mugguru atspeesdams tik maigi bij gullejis, bija karratawu stubburs, un pee karratawu sihjahn farrajahs weens wehl ne fenn pakahrts no wehja schuh-pohts zilweks. Kas spehj isteikt Kaspara isbai-les, winna schauschalas, winna trihzefchanu pee schahs breefmigas atraschanas? Wissi matti tam us augschu zehlehs, fweedri leelâs lahfs peerê stahweja, gihnis no leelahm isbailehm kà faraustihts bija, un pirmâ azzumirkli dohmas kà fajukuschas, kamehr pamaftinam skaidraka atshschana tam nahze, un tas pee schahs notif-chanas ta fakfoht itt skaidri Deewa rohku red-seht warreja, kas to no grehka-zella brihnischfigi atgreest gribbeja. Zahdu gallu tu buhtu warrejis dabbuht, fazzi ja wiisch us feru paschu, kad tu to blehdibu, fo tu sudmallâ eedohmajis, pateefi buhtu isdarrijis. Wehl Deewrs, few mihs-lodams, pee laika few labbakas dohmas prahstâ schahwe; teiz winnu zaur wissu taru muhschu, mama dwehsele, un fargees no grehka un no kahrumeem! Atpakkat, atpakkat us mihsu mah-ti! Winnai pee kahjahn kisdams noluhdsees to neprahstib, fo tu rahdijis, isstahsti wissu skai-

dri, fo tu darrijis un dohmajis, ar karstahm assarahm tai noluhdsi tahs behdas, fo tu winnai zaur taru aplamibu fataisjis, un — dohdees atpakkat us skohlu un mahzees tikkuschu un pa-stahwigi, kamehr prahst isskaidrohts, un wissi labbi tikkumi apstiprinati buhs. — Scho labbu apnemfchanu muhsu Kasparinsch pastahwigi pee-pildija, tappa pateefigs gohda-wihrs, un zaur wissu sawu muhschu palikka tik tihrs no wissas blehdibas, kà selts.

C. M. — r.

Teefas flub din a schan a s.

Us pawehleschanu tahs Keiseriftas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., no Kalmamuischas pagasta teesas wissi un jekurri pararadu deweji, kam pee teem scheit peederrigeem faimeekeem Leitit Kristaya, Kamradsu Mikkelu un Steeku Krishana, — no kurreem abbi pirmaji sawas mah-jos nespelzibas dehl nodewuschi un tas tresschais no-wiirris — par kurrui mantu zaur schihs deenas spreedumu konkurse nolikta, kaut kahdas prassifchanas un mokleschanas buhtu jeb buht dohmatu, scheit tohp us-faukti un preefchâ aizinati, ja negribb sawu teesu saudeht, lihds zotu Septembera deenu schi gadda, kas tas weenigais un ißflehgchanas terminus buhs, woi paschi woi zaur weetneekem kà wehlehts, ar sawahm prassifchanahm un winnu parahdischanahm pеeteiktees un tad to sagaidiht, kas pehz likkumeem taps nospreestz.

Kalmamuischâ 19tu Zuhli 1830.

(L. S. W.) ††† Jannis Dahrneek, pagasta wezzakais.

(Nr. 86.) Th. Lehnert, pagasta teesas frihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiseriftas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Dihnsdorbes pagasta tressas wissi tee, kam kahdas taifnas prassifchanas pee tahm mantahm to islik-tu faimneeku Schukku Fahna, Tulzu Pahwila, Wehwuru Mahrtina, Klahwu Krishjhina, Beetu Fahna, Ulksnenu Ewalta un Faunsemju Chrynesta buhtu, par kurreem zaur schihs teesas spreesschanu, dehl inventariuma un zitteem parradeemi konkurse nolikta, usai-zinati, lai pee saudeschanas sawas taisuidas tannî 21ma Septembera mehnescha f. g. kas par to weenigu un ißflehgchanas terminu nolikts tappis, ar sawahm prassifchanahm, kà zaur likkumeem wehlehts, scheit

atnashk un peeteizahs, un tad fagaida, kō schi teesa spreedihs.

Dihnsdorbes pagasta teesa 19tā Juhli 1830. 2

††† Trumpe Chrnest, pagasta wezzakais.
(Nr. 48.) T. Treugut, pagasta teesas frihweris.

No Gaikesmuischhas pagasta teesas, tohp wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prasschanas pee teem scheit peederrigeem fainneekem Behlu Indrika un Puntu Ewarta buhtu, par kurrn mantu dehl inventariuma truhkuma un zittu parradu, ta konfurse spreesta, usaizinati, tai 26tā Septembera f. g. pee schihs pagasta teesas peeteiktees, jo wehlaki, kā schi noliktā terminā ne weens taps peenemis un klausichts.

Gaikesmuischhas pagasta teesa 1mā Augusta 1830. 3
(S. W.) ††† Wenteneek Zehkab, teesas peefchdetais.

Peter Friedrich Dietzmann, pagasta teesas frihweris.

Tannī naakti no 16tas us 17tu Juhli deenu schi gadda tam Dihnsdorbes fainneekam Trumpu Erne-
stam diwi semneeku sirgi nosagti; weens valss sirgs,
7 gaddu wezs ar baltu blesi un weens bruhns sirgs,
4 gaddu wezs ar sihni pee kafla, augscham eespeesta,

melleemi farreem un mellu osti. Kas no scheemi sag-
teem firgeem taisnas pehdas parahdihs jeb tohs firgus atskapehs, labbu pateizibašnaudu dabbuhs.

Dihnsdorbē 19tā Juhli 1830.

††† Kallet Krist, peefchdetais, kalps.
(Nr. 49.) T. Treugut, pagasta teesas frihweris.

Kad no weena pee leelas Behrses peederriga fain-
neeka, pee schihs teesas 3 wezzi sirgi, no kurreem
diwi tumschu behri sirgi un weena mielna kehwe, no-
dohti irraid, kurrus winsch jawobs laukös skahde atrad-
dis, un kā dohmajams, kahdeeni tschigganu beedream,
kurrischinni widdū deenu papreeksch redseti tappe, pee-
derr, lihds ar diweem wezzeeem ratteem un wezzeeem firgu-
rihleemi atrasti, tad tohp no leelas Behrses pagasta
teesas tee, kam schi wirspeemunneti sirgi un zittas
leetas peederretu, usaizinati, lai winnus prett skah-
des un mitteschanas-makfes un zittahm iedohfchanahm
lihds 23schu Augusta mehnescha deenu prettim nemm,
jeb fagaida, kad winni pehz schi terminu uhtropē pa-
gasta lahdei par labbu, pahrdohti taps.

Leelas Behrses pagasta teesa tannī 2tā Augusta
mehnescha deenā 1830.

(T. S. W.) ††† Ruhje Zehkab, pagasta wezzakais.
(Nr. 95.) Joh. Romanow, pagasta teesas frihwe-
ris.

Naudas, labbivas un prezzi tirkus us plazzi. Nihge tannī 4tā Augusta 1830.

	Sudraba naudā.	Rb. Kp.		Sudraba naudā.	Rb. Kp.
3 rubli 69½ kap. papihru naudas geldeja	I —		I poħobs lannepu	I —	
5 — papihru naudas	I 35		I — linnu labbakas surtes	I 2	
I jauns dahlberis	I 30		I — filktakas surtes	I 50	
I puhrs rudsu . . . . . tappe makfahs ar	I 5		I — tabaka	I 70	
I — kweeschu	I 20		I — dselses	I 70	
I — meeschu	I 80		I — sweesta	I 75	
I — meeschu = putraimū	I 30		I — muzza filku, preeschu muzzā	I 6	50
I — ausu	I 65		I — wiħfchnu muzzā	I 6	75
I — kweeschu = miltu	I 50		I — farkanas fahls	I 5	—
I — bihdeletu rudsu = miltu	I 40		I — rupjas leddainas fahls	I 6	—
I — rupju rudsu = miltu	I 10		I — rupjas baltas fahls	I 4	—
I — sirnu	I 20		I — smalkas fahls	I 3	50
I — linnu = fehklas	I 2		50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenā makfa.		
I — lannepu = fehklas	I —				
I — limmeau	I 25				

I s t z u d r u c k e n e r l a u b t.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: F. D. Braunschweig, Censor.

No. 389.